

Lyuk — a szociális háló helyén

Mi van a városi segélyládában?

Az ország több megyéjében kiürült a segélyláda, azaz elfogyott a szociális támogatásra szánt pénz — adták hírül a lapok a közelmúltban. Bár a listán Csongrád megye egyetlen városa sem szerepelt, mégis kíváncsiak voltunk, hogy Szegeden — ahol 45 ezer nyugdíjas él — van-e, s elég lesz-e a pénz a szociális segélyekre, illetve a szociális gondoskodás egyéb formáinak finanszírozására.

Az egészségügyi osztály vezetőjétől, dr. Csörgő Tibortól kapott tájékoztatás szerint Szegeden is van gond, de egyelőre még a pénzek átcsoportosításával lefedhető teszik, hogy a rászoruló kérelmezők részesülhessenek segélyben, és „élvezhessék” a támogatás más módjait.

Munkanélküliek és munkára képtelenek

Az elmúlt években javarészt nyugdíjasok kértek segélyt. Ma a segélyigénylők népes táborában — a kisnyugdíjasok mellé — felsorakoztak a munkanélküliek, a rehabilitációs eljárás során munkaképtelenné nyilvánítottak, s a közelmúltban amnesztiával szabadultak.

Nemcsak a segélykérők számának emelkedése miatt — 1985–90 között számuk megduplázódott — jelent azonban nehézséget a szükséges összeg előteremtése. Az áremelések a létszámnövekedésnél lényegesen jobban sújtották a szociális segélykeretet, hiszen az úgynevezett központi kiegyenlítést nem kapták meg sem az élelmiszer, sem az üzemanyag árváltozására, sem pedig az ápolási díj összegének emelésére.

Nevezetesen: a szociális étkeztetés — amelyben Szegeden 714 ember részesül — az alapanyagárak drasztikus emelése miatt 4,5 millió forinttal kerül többbe, mint korábban. A gépkocsival rendelkező mozgáskor-

látozottak üzemanyag-térítése a benzináremelés miatt 800 ezer forint többletkiadást jelent. A rendszeres ápolási segélykeret — úgy-szintén az árváltozások okán — havi 216 ezer forinttal kerül többbe a korábbinál.

Kíméletlen infláció

Milliók nagyságrendű tételek hiányoznak hát egy-egy szociális területről. Pótlásuk csak a rendkívüli segélykeretből lehetséges, mégpedig oly módon, hogy az eredetileg évente hat alkalommal adható rendkívüli segély mindössze négyszer kérhető. Az e területen és így módon felszabaduló összegekből pótolható a szociális étkeztetés, a benzin-térítés és az ápolási díj fedezésére hiányzó pénz.

Következésképpen még-sincs elég a rászorulókat megsegítésére, mert hisz, aki ötödször vagy hatodszor fordulna rendkívüli segélyért a tanácshoz, ott kérése nem teljesíthető, mert az előbb sorolt területekről hiányzó forintok pótlására fordítattik.

Tanácsstalanság

Az „akármelyik ujjam harapom, fáj” közkeletű mondásával jellemezhető e helyzet. Hiszen, ha a rendkívüli segélykeret összegét érintetlenül hagyják, akkor nem elég a pénz a szociális étkeztetésre, az üzemanyag-térítésre stb. Ha ezek megnövekedett költségeit pótolják a rendkívüli segélyből, akkor nem tudnak elégszer fizetni a rászorulóknak, akik egyre többen, és egyre inkább rákényszerülnek arra, hogy kérjenek.

Félok, hogy a hónapok elő-re és az árak felfelé haladtával azon a bizonyos szociális védőhálón egyetlen nagy lyuk marad. Persze, kérdés, valóban szociális ügy-e mindaz, ami Magyar-országon akként kezelik.

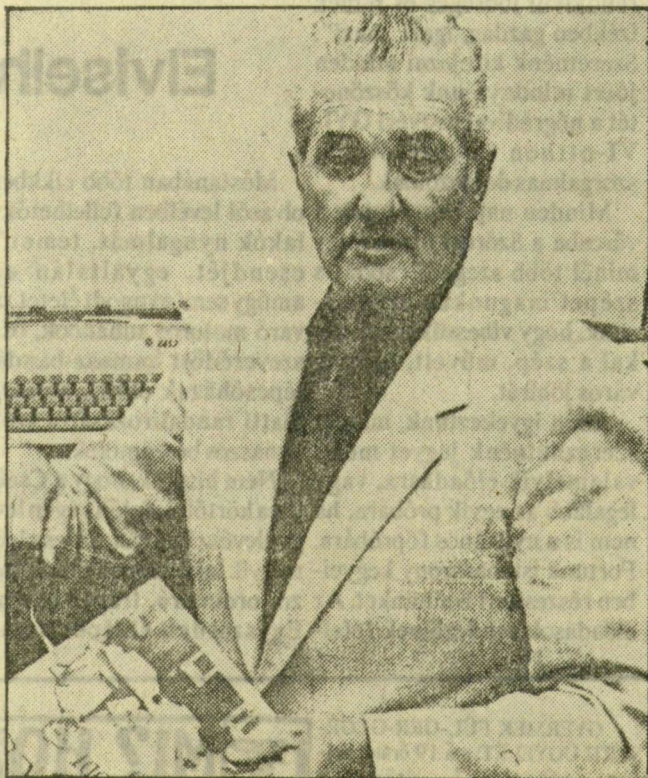
K. K.

A város polgárai által megválasztott önkormányzati testület a különféle politikai pártok és más szervezetek jelöltjei közül választja majd meg Szeged polgármesterét. Jelenlegi ismereteink szerint négyen pályáznak a közjogi méltóságra. Borvendég Béla, dr. Lippai Pál, dr. Simor Ferenc és Takács János. Sorozatunkat, amelyben bemutatjuk őket, azzal a szándékkal közöljük, hogy kinek-kinek segítsünk

választani: melyiküket támogatja? A neveket alfabetikus sorrendbe állítottuk, elsőként tehát Borvendég Béla építésszel, az MDF jelöltjével készített beszélgetést adtuk közre (DM, 1990. augusztus 27.), tegnap dr. Lippai Pál ügyvéd, az SZDSZ és a Fidesz által támogatott jelölt következett, most dr. Simor Ferenc nyugalmazott közigazdással a KDNP jelöltjével készült beszélgetést olvashatják.

„A korrupció ellen”

Dr. Simor Ferenc



„Ha a város gondjainak megoldásában rám van szükség...”

— Simor úr! Önt és családját milyen szálak fűzik Szegedhez?

— Tizenegy éves voltam, amikor apám alezredesi rendfokozatban a Donnátelesett. Példája mindmáig sokszorosan ellensúlyozza előttem azt a hátrányt, amit miatta szánt nekem a hálás utókor. Embernek és magyarnak kiváló tanár és igaz barátok között serdültem férfivá Szeged egyik büszke szellemi műhelyében, a Baross Gimnáziumban, amelyet fennállásának századik évfordulóján zúzott szét egykori iskolatársunknak, Rákosi Mátyásnak országlása.

Regénybe illő évtized következett. Sokat próbáltam. Alig van a városban olyan régebbi gyárüzem, amelyben valamilyen rakodómunkát ne végeztem volna. Versemet szavalták Juhász Gyula sírjánál a hivatalos ünnepségen halálának tizenötödik évfordulóján. Közben — fizika—matematikából — lehettem volna oktató, de

eltanácsolt az egyetem fura ura.

Előtte persze „elvitetett” a kor stílusának megfelelően. Katonaként máltart kevertem, bányacsillót töltöttem. Ott álltam a Takaréktár utcai sortűzben, valahol elől. Hűtőgéppápoló voltam a vágóhídon, amikor — pályatársainak nem kis megbotránkozására — egy más reményekre jogosult zongorista lány jegyezkedett el velem, és a szürke szegénységgel, Istennek hála, azóta négy szép, egészséges, részben már felnőtt gyerekünk és — sajnos, most San Franciscóban élő — unokánk van.

Tudatosan a köz szolgáltatára készülődve lettem közigazdász. Világgazdaságtanból, gazdaságföldrajzból doktoráltam. Harminc évet szolgáltam le különféle, jórészt vezetői beosztásokban, ahonnan meg lehetett ismerni a gazdaság összes gondjait, és „tenni nem, de halni volt esély”. Mindenütt kiváló munkatársaim akadtak, többségükre csak hálával és szeretettel gondolok. Az MDF-fel indultam, de a „harmadik út” nem az eszem, így a KDNP-nél kötöttem ki. Tavasszal majdnem olyan

elsöprő képviselői sikereket arattam

Szentesen, mint Szabadszálláson Petőfi. A régi Szegeden két anyai úkapám is viselt főbírói tisztet. Így szállhatna velem leányágra régi dicsőségük.

— Miért akar polgármester lenni?

— Azért, és csakis azért, akkor és csakis akkor, ha a város gondjainak megoldásában rám van szükség, és csakis én. Amennyiben nincs rám szükség, nem akarok polgármester lenni.

— Milyen polgármester akar ön lenni?

— Az ország kibontakozásában aktívan részt vállaló város polgármestere szeretnék lenni. Amíg az új önkormányzatok tartalommal való megtöltésének részletei nem tisztázottak, s az új feladatok országosan sem bontakoztak ki, amíg az új finanszírozási rend, s az egyéb jogszabályi háttér megalkotásra vár, addig

Szegednek aktív szerepet kellene vállalnia.

ebben, s a rendelkezésre álló szellemi bázis alapján ezt meg is tehetné. Világos koncepció szükséges, és pontosan körvonalazott rövid és hosszú távú célok.

— Ilyen tervek kidolgozására az önkormányzatoknak rendelkezésére áll-e majd a megfelelő anyagi háttér?

— Hogy lesz-e elég nagy gazdasági alap, azt nem tudom megmondani, mert nem vagyok jó, de megvolna rá a mód, hogy legyen, méghozzá két különböző forrásból származtatva; az első az, hogy nem szabad defetizmusba esni, szerény igényekkel, költséghaszon-elemzések alapján minden tevékenységet gazdaságossá és hatékonyvá tételre kell elindulni a társadalmi szorgalmasság és célszerű szer-

vezés útján, s ezzel sok erőforrás megtakarítására és tartalékok képzésére van mód. A másik az a tulajdonképpeni finanszírozás rendje, amiben az én álláspontom a következő: nem a helyi adók bevezetése, illetve a központi adókból való részesedés képzése a döntő;

a leglényegesebb a tulajdonreform.

A helyhatóságoknak részarányt kell juttatni az akciók részvényekben is elgondolható nemzeti vagyonból. Abban a közigazgatási egységben, ahol a rendelkezésre bocsátott tulajdonnal jól gazdálkodnak, úgy fektetik be, olyan szektorokban működtek, ahol ez jövedelmező, és nem a vezetőket nepotista szempontjai alapján kontraszelektált helyi vezetőkre és végrehajtókra bízák, hanem olyanokra, akik a legnagyobb szakszerűséggel, és a legnagyobb lelkiismeretességgel hozzák ki belőle a maximumot, ott az alapkövetelményeket meghaladó lehetőségek nyílnak meg, ott lehet

színvonalas múzeumokat és színházakat üzemeltetni,

nem gond a munkanélküiség, mert van elég munkahely, nincs szegénykérdés, mert biztonságos a szociális védőháló. Ha ennek a tőké-

nek a működése nem megfelelő, az önkormányzati alapfunkciók ellátása is veszélybe kerül.

— Meddig lehet elmenni a privatizációban? Kié legyen a bérház, az üzem, az italmérés?

— Nem volna szabad az önkormányzati vagyont ilyen naturáliákban elgondolni, mint vendéglő, bérház vagy nagykovács, hanem rendelkezésre álló tőkében kell gondolkodni, amit az önkormányzat úgy fektet be, ahogy a legcélszerűbb. Például a városi sütőipari vállalatot nem biztos, hogy teljes egészében birtokolnia kell, csak oly mértékben, amelyet ellátási felelőssége indokol, egyébként

az egészséget rábízhatja a pékmesterre.

Ha van rá módja és rendelkezésre álló tőkéjét befektetheti mondjuk egy hirdadás-technikai gyárba Ausztriában, akkor ott fektesse be, és onnan szedje be a jövedelmet. Ez az alapperspektíva.

— Mi a véleménye arról, hogy a jelöltek pártszíneiben indulnak?

— Fogalomzavarnak tekintem az ekörül való toporgást. A közéletben való tevékenység az én szememben párttevékenység is egyben. Nem értem, miért féltek ettől a civil társadalmat. Azok az önszerveződések, érdekvédelmi egyesületek is, amelyek részt vesznek a politikában, pártszerűen működnek. Akik pedig pártként definiálják magukat, azoknál annyi többlet érezek, hogy valamilyen

egységes megoldásrendszerrel

és ennek valamilyen eszmei háttérével azonosulnak. Akiknek viszont személyes programjuk van, azoknak nincs szükségük pártra, de hát, ilyen nagyon kevés van.

— Megválasztott polgármesterként mi lenne a legelső ténykedése?

— A legfontosabb: minden sürgősen megoldandó feladatra, amelyek korrekten felsorolhatók, és számba vehetők, létre kellene hozni olyan szakértői bizottságokat, amelyek mintegy azonnal megoldásokat képesek produkálni.

— Kérem, mondjon két szót, amellyel leginkább jellemezni tudná jövőendő vezetői működését.

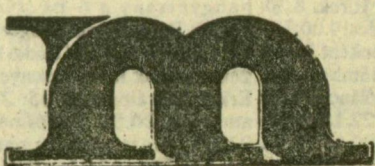
— Csak egyet mondok, de az minden tevékenységemben jelen lenne: korrupció-ellenesség.

(Ódor)

Kapós a hagyma

Tavaly túl sok hagyma termett, s mint az ilyenkor lenni szokott, az export is dőcögött. A hasonló helyzet elkerülésére, a termelési biztonság megteremtésére alakult meg a makói székelyhelyi Magyarországi Hagymatermesztők és Forgalmazók Egyesülete. Közös döntéssel az optimális területnagyságról, s egy külpiaci minimálárat is meghatároznak, nehogy a verseny az alullicitálás formáját öltse. Átlagos hozamot feltételezve az 5-6 ezer hektáron megtermelt hagyma számíthat biztos vevőkre. Belföldön évente 50-60 ezer tonna fogy e pörköltbevalóból, s körülbelül ugyanennyit kérnek a hagyományos nyugat-európai forgalmazók.

A dughagymáról nevelt, makóiaként emlegetett hagyma betakarítása finiséhez érkezett. Az aszály megtette a hatását, csak 110 ezer tonna körüli mennyiségre számíthatunk. Az importőrök az elmúlt évinél lényegesen jobb árat kínálnak, ebből gondot okozott a szárazság. Ennél már csak a belföldi kereslet élénkebb. Az enyhe tél miatt hamar „kifűjt” az okészet. Az áttelelő és a zöld vágott hagyma csak enyhített a hiányon, a készletek feltöltésére a most beérte termés szolgál. A szakemberek szerint az aszály miatt kiesett 30 ezer tonna is elkélne.



MEDIÁTOR KÖZVETÍTŐ
ÉS SZERVEZŐ IRODA BT

Hirdetésfelvétel közületek és vállalkozók részére.

A Délmagyarországra, a Déli apróba, és a Danubius Rádióba

Szegeden, a Dugonics tér 12. szám alatt. Telefon és fax: 24-326.

Munkanapokon 9-16 óra között. Kívánságára munkatársunk felkeresi Önt.

Állunk rendelkezésére!

MEDIÁTOR